

DAGBOK

för

månad år 18

vid

Gästgivaregården Hästholmen

hvarifrån skjutsas till

Östbo — $\frac{3}{4}$ mil

Åby — $\frac{7}{8}$ mil

Nyby — $\frac{1}{8}$ mil — samt

*med en större och en mindre båt till Hjo eller till
Långholmen, därpå betalningen erläggas efter Gästgivar-
gårdsanslagen särskildt stuka
med 6 hästar, hvilka skola för resandes befordrande dagligen tillhandahållas i
följande ordning:*

genast vid anfordran	2
inom $\frac{1}{2}$ timme	2
inom 1 timme	2

tillika med erforderligt antal af par- och enbetsåkdon, efter serskild bestämmelse.

Vid Gästgivaregårdarne inom Östergöthland bör, enligt allmän Lag och utfärdade särskilda Författningar, iakttagas följande:

§. 1.

Resande, som är okänd, bör vid ankomsten till gästgivaregården, uppå anmodan af gästgivaren eller skjutsentreprenören uppvisa sitt pass, samt hvar och en, innan afresa, i dagboken tydligt anteckna sitt namn, embete, tjänst eller yrke, orten hvarifrån han ankommit och stället dit han ärnar sig, jemte det antal hästar hvaraf han sig begagnar. Innan sådan anteckning skett, må resande icke från gästgivaregården afresa.

§. 2.

Resande eger till sin forkomst påfordra det antal hästar han anser nödigt. Dock iakttages, att efter en häst må icke färdas mera än en person, och efter två hästar icke mera än tre personer, hvarvid af barn under femton år tvänne beräknas motsvara en fullväxt person, allt utom den skjutsande, som på det åkdon han skjutsas skall halva plats, der den resande honom anvisar: afvensom att ingen må på åkdon med en häst, egen person inberäknad, föra större tyngd än ett skeppund, på åkdon med två hästar dubbelt, och vid större hästantal, för hvarje häst ej mera än ett skeppund, resande personers och medförande sakers tyngd sammanräknade. Ej heller må på ridhäst af ridande medföras mera saker än till två lispunds tyngd. Trenne i sällskap varande resande äga begagna tvänne enbetsåkdon, hvar till jemväl räknas vanliga enbetsvagnar eller så kallade trillor. För till och med tre hästar, då icke mera än ett den skjutsandes åkdon nyttjas, må blott en skjutsande medfölja: derutöfver till och med sex hästar tvänne o. s. v. Resande, som för elak eller backig väg, eller annan orsak nödgats från en

*Kopia af original
Original 1873 - 1874*

gästgifvaregård begagna flere hästar än han, efter hvad här ofvan är stadgadt, i öfrigt kunnat vara pliktig till, är ej förbunden att, då anledningen upphört, sedermera använda ett lika antal.

I afseende på skjuts för fångar och medföljande fänggevaldiger är särskildt förordnad.

§. 3.

Finner resande vid ankomsten till gästgifvaregård ej genast, eller, om han genom förbud hästar beställt, på den bestämde tiden, hästar, ege han då frihet att sig genom beting, med hvem som skjutsa vill, forthjelpa. Annars må icke, äfven med den skjutsandes bifall, skjutsas förbi gästgifvaregård, utom i den händelse nästföljande §. omförmåler.

§. 4.

Skjuts erhålles från en till annan gästgifvaregård, eller ställe deremellan, och resande må icke, emot den skjutsandes vilja, begagna dess hästar förbi en gästgifvaregård till en annan. Men om resan slutas inom tvänne mil från det ombyte der hästar erhållits, vare den skjutsande skyldig, om resande det äskar, att honom så långt fortställa, oaktadt annan gästgifvaregård i vägen finnes.

§. 5.

Om resande genom oduglig eller istadig skjutshäst, eller annan tillfällighet, utan eget förvällande, under vägen hindras att fortsätta resan med de hästar, han från gästgifvaregård haft, vare närmaste hemmansinnehafvare skyldig att, på tillsägelse och emot skjutslega efter den återstående vägens längd, jemte serskild ersättning efter Konungens Befallningshafvandes bepröfvande, då anledning dertill förekommer, genast lemna biträde med nödigt antal hästar till nästa gästgifvaregård.

§. 6.

Den resande eger att sjelf köra eller låta köra de af honom begagnade hästar, men skall, då han sådant påyrkar, alltid förses med skjutsbonde. Då förbudssedel innehåller att skjutsande erfordras för att köra, eller resande derom tillsäger, bör en dertill skicklig person anskaffas.

§. 7.

Då den skjutsande icke kör hästarne, är den resande ansvarig för deras behandling; och derest han så färdas, att skjutshäst eller skjutsandes fordon derigenom förderivas eller skadas, vare han skyldig sådant ersätta, efter den uppskattning som, der godvillig öfverenskommelse ej sker, bestämmes af tvänne bosatte, utaf gästgifvaren, eller entreprenuren å det ombyte hvarest klagan deröfver föres, tillkallade, gode män och, om det å någondera sidan äskas, i närvaro af närmaste kronobetjent, hvilken då genast, på dens bekostnad som fordrat hans inställelse, bör tillstädeskomma och skriftligt bevis om förhållandet till den resandes säkerhet meddela. Innan den sålunda bestämde ersättningen blifvit erlagd, må resan icke fortsättas, vid äfventyr för skjutsentreprenuren på stället, att sjelf ansvara för samma ersättning åt den skjutsande. Om flere än en resande åkt på det åkdon för hvilket skjutshäst blifvit skadad, vare de en för alla och alla för en ansvarige för ersättningens utgifvande, och ege den missnöjde att målet sedermera till vederbörlig domstols pröfning instämma.

Sker skada å häst eller fordon utan den resandes förvällande, vare han saklos.

§. 8.

Då resande i Städer eller på Landet möta andre vägfarande, böra de vika hvar till sin venstra sida. Vid krogar, betes- och hviloställen, eller annorstädes

må hästar icke l
utan alltid efter
kunna färdas; vi

Resande bö
trepreneuren och
Kongl. Maj:ts hög
rätter fredas. H
varen eller entre
anmäla hos kron
såsom för tienstf

Om vägar o
anmodas den res
följa och den fö
hvaraf resande k
resande återkalla
återkallelsen i an

Skjutslegan f
milen. I lega för
vagn, kärra, enbe
häst nyttjas, och
före 6 sk. milen.
erlägga betalning
med åtföljande p
sandes egen anki
den som anmäle
behörigt pass var

Skjutshästar,
uppbudade, skol
stanna, för att v
banco hästen för
väntningspenninga
ren med höflighe
språk derpå före
framkomsten till
klocka vitsord, n
hela timmar och
dre resandes elle
han ändock vänt
hållet varit välla
serskildt bevis, d
ningspenningarne

Resande, hv
från närmaste gä
af serskild skjuts
ningsstället, då re

må hästar icke lemnas obundne, utan tillsyn, ej heller åkdon ställas i bredd med, utan alltid efter hvarandra på ena sidan af vägen, så att resande obehindradt må kunna färdas; vid vite af 6 R:dr 32 sk. Banco för den som häremot bryter.

§. 9.

Resande bör med saktmod och anständighet bemöta gästgifvaren, skjutsentreprenören och deras folk, hvilka, likasom den resande sjelf, äro tagne uti Kongl. Maj:ts höga hägn och beskydd, och således å omse sidor böra för oförätter fredas. Felar resande härutinnan, genom ord eller gerning, vare gästgifvaren eller entreprenören pligtige att förhållandet, med all tillgänglig bevisning, anmäla hos kronobetjeningen i orten, som åligger att sådant genast, vid ansvar såsom för tjenstförsummelse, i laga ordning beifra.

§. 10.

Om vägar och broar, hvilken årstid som heldst, icke äro i försvarligt skick, anmodas den resande att sådant i dagboken anmärka, på det rättelse må kunna följa och den försumlige till ansvar befordras. Andra klagomål, till anförande hvaraf resande kunna finna sig befogade, böra jemväl i dagboken antecknas. Vill resande återkalla en redan anfordrad klagan, bör orsaken dertill uppgifvas, emedan återkallelsen i annat fall lemnas utan afseende.

§. 11.

Skjutslegan för en häst utgör för närvarande, vid denna station 24 sk. banco milen. I lega för parvagn eller parsläda, betalas 2 sk., och för antingen enbetsvagn, kärra, enbetsläda, sadel eller serskild sele, 1 sk. för hvarje mil. Om ridhäst nyttjas, och den skjutsande måste gå för hästens återhemtning, erlägges dertill 6 sk. milen. Resande vare pliktig att, innan afresa sker från gästgifverigård, erlägga betalning för den skjuts, han dit begagnat. För förbud utan någon dermed åtföljande person, behöfver skjutslegan icke erläggas, förr än vid den resandes egen ankomst, men i annat fall skall betalningen ovilkorligt utgifvas af den som anmäler sig såsom förbud, hvilken, likasom annan resande, bör med behörigt pass vara försedd.

§. 12.

Skjutshästar, hvilka för resandes fortkomst blifvit till viss bestämd timma uppbudade, skola, om den resande dröjer, under påföljande fyra timmar kvarstanna, för att vid ankomsten hållas honom tillhanda, emot ersättning af 8 sk. banco hästen för hvarje full timmas uppehåll utöfver den första, för hvilken någre väntningspenningar icke äga rum. Väntningspenningarne skall skjutsentreprenören med höflighet utfordra af den resande, innan afresan tillåtes. Göres ej anspråk derpå före afresan, hafve den skjutsande icke rättighet att fordra dem vid framkomsten till nästa gästgifvaregård. Uppstår tvist om tiden ege gästgifvarens klocka vitsord, men i anseende till klockornas ofta olika gång beräknas blott hela timmar och ej öfverskjutande fjerdedelar. Förehär resande, att genom andre resandes eller den skjutsandes förvallande hafva blifvit uppehållen, utgifve han ändock väntningspenningar och söke sitt skadestånd af den som till uppehållet varit vållande. I desse händelser vare entreprenören skyldig meddela serskildt bevis, der så äskas. Kan resande sig med den skjutsande om väntningspenningarne förena, stånde det honom fritt.

§. 13.

Resande, hvilken sig på något ställe uppehåller, eger att dit fordra skjuts från närmaste gästgifvaregård för fortsättande af sin resa, dock emot erläggande af serskild skjutslega för afståndet emellan samma gästgifvaregård och afhämtningstället, då resan derifrån fortsättes till annan gästgifvaregård. Den som äger

bostad inom en mil från gästgivaregård, och der har egna hästar, så många som till fortskaffande tarivas, äger icke att, för af honom afsedd resa, till sig fordra skjutshästar från gästgivaregården. De som bo i Stad ega väl i likhet med andra resande, rätt att der fordra skjuts till närmaste gästgivaregårdar, men i öfrigt ej till andra ställen som äro belägna närmare Staden, eller på sådane vägar, som afvika från allmänna landsvägen, utan bör den som åstundar göra sådan resa, hjälpa sig fort med egne hästar eller genom enskildt beting. Anser resande sig häst orätt förvägras i Stad, anmäla han sådant hos Borgmästaren till oförtöfvad rättelse. Tjenstemän som skall resa uti Embetsärender, må dock vid intet tillfälle å gästgivaregård i Stad eller på Landet förnekas den skjuts han requirerar, så vida han behörigen uppgifver att resan sker i och för tjensten, och afståndet ej öfverstiger det lagliga.

§. 14.

Resande, som till viss tid vill skjutshäst betinga, eger att besörja om förbud å gästgivaregård, antingen genom beställningens inkskrifvande i dagboken eller förbudssedels aflemnande. Skall resan fortsättas längre väg, kan resande jemväl afsända lös förbudslista, som då fortskaffas med skjuts från en gästgivaregård till annan. På förbudssedel och förbudslista skall uttryckligen vara utsatt, så väl behöfligt hästantal, fordon, rid- eller körtyg, som dag och timma då skjutsen skall tillhandahållas. Åtföljes förbudslista af någre, resande tillhörige, saker, böra desamma på listan vara noga upptecknade.

Förbud skall så skyndsamt och säkert som resande sjelf med skjuts befordras, och åligger skjutsentreprenören att i dagboken anteckna timman då löst förbud till gästgivaregården ankommer och derifrån afgår, äfvensom att öfverräkna de förbudet åtföljande saker, samt skrifteligen anmärka om något deraf saknas. Kan förbudet ej fortskaffas på sätt resande äskat, utan att författningarne öfverträdas, eger entreprenören att förbudet kvarhålla till den resandes ankomst.

§. 15.

För foror, hvarmed förstås lass af marknads- eller handelsvaror, flyttsaker samt dylikt, må gästgivareskjuts icke begagnas, utom för fogellass från Norrland samt för ostron och hummer. Under foror må likväl icke räknas de saker som af resande för deras behof medföras, om än sådant sker på serskildte körredskap, ehvad desse nyttjas såsom förbud eller resande åtfölja.

§. 16.

Till resandes fortkomst äro vid denna skjutsstation dagligen anslagne 6 hästar hvilka skola utgå i den ordning som å första sidan af dagboken är anmärkt: i följd hvaraf resande bör i dagbokens serskildte, för ändamålet inrättade columner behörigen anteckna det antal hästar inom olika tidsbestämmelser, som han begagnar.

Undantag i förenämnde ordning eger rum:

1:o För Courirer som förete Courirpass, och som, när serskildte Courirhästar ej finnas anslagne, böra fortskaffas med de hästar, hvilka äro snarast och närmast att tillgå, utan afseende på vanliga ordningen: dock att sådan skjuts får vid annan skjutsning till godo beräknas, den dag densamma inträffat.

2:o För resande, hvilka genom förbud till viss tid låtit tillsäga om hästar, minst två timmar innan den tid som för ankomsten är utsatt, i hvilket fall förhållas på sätt här nedan omförmåles.

§. 17.

Afsäger resande redan beställd skjutshäst, må det honom ej förvägras, mot erläggande af 12 sk. banko för hvarje beställd men ej begagnad häst. Sålunda

obegagnad
ning. An
hos Konu

Entr.
ensam an
på eget a
öfver, at
som att i
försökes

Utom
åligga:

1:o
star och
att ställa
gar, till s

2:o
ligen bör
öfrige till
bör inne

3:o
vid, eller
de icke

4:o
kan med
bestämde

5:o
hålla en
inställand
ters omf
sande ve

6:o
män, så
ren jem
starka d
gällande
efter lik
varit för

7:o
väl ansv
resandes
faststälde
rättigad
sådan sk

Gäs
fortskaff
villighet
vare för
kläder,
uppeld
Konung
hvilken
lig väg
sand fyl
fall den
den att
hålle hä

obegagnad skjuts må ej räknas entreprenuren till godo såsom fullgjord skjutsning. Ankommer ej resande för hvilken häst är betingad, anmäles förhållandet hos Konungens Befallningshafvande.

§. 18.

Entreprenuren är hufvudman för skjutsningen vid gästgifvaregården, samt ensam ansvarig för alla derutinnan timande oordningar. Han eger att till sitt biträde på eget ansvar antaga en eller flere personer, och skall hålla noga inseende deröfver, att alla skyldigheter som härutinnan föreskrivas, blifva uppfylle, äfvensom att resande ej genom någons förvällande uppehålles, stegring uti skjutslegan försökes eller annat oskick utöfvas.

Utom hvad i detta dagboksreglemente serskildt stadgas, skall entreprenuren åligga:

1:o Att vara underkastad den närmare tillsyn å beskaffenheten af skjutshästar och fordon, som vederbörande serskildt värda anbefalldes att handhafva, samt att ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som af dem, vid skeende besigtningar, till skjutsordningens befrämjande kunna meddelas.

2:o Att alltid vara försedd med det antal hästar, som af entreprenuren dagligen bör tillhandahållas för att genast vid påfordran vara att tillgå, hvilka, jemte öfrige till skjutsningen anslagne hästar, äfvensom de fordon, som entreprenuren bör innehafva, städse skola finnas uti fullgodt skick.

3:o Att, för de hästar, som genast böra framskaffas, besörja om stallrum vid, eller så nära intill gästgifvaregården, att något uppehåll med deras inställande icke förorsakas.

4:o Att, när resande låter för sig aflemna skjutsbeställning, alltid, då sådant kan medhinnas, iakttaga, att uppbudad skjuts inställes utaf de hästar, som äro bestämde att inom den längsta tiden framskaffas.

5:o Att vid skjutsombytet sjelf vara tillstädes, eller ock der uti sitt ställe hålla en välfräjdad, nykter och pålitlig mansperson, som för skjutsens behöriga inställande ansvarar; hvarjemte erforderligt biträde med förspänning, rese-effecters omflyttande och mera dylikt bör, genom entreprenurens försorg, för de resande vara att tillgå.

6:o Att bibehålla ordning, stillhet och anständighet ibland skjutsare och förman, så att resande icke må värda af dem förnarmade. Blifvande entreprenuren jemväl, vid laga ansvar, förbjuden all utminuterig af bränvin eller andra starka drycker vid gästgifvaregården, hvilken rättighet, i öfverensstämmelse med gällande författningar, äfvensom resandes herbergerande och förplägning, hädanefter likasom tillföre endast tillkommer gästgifvare, efter hvad derom hitills varit förordnad.

7:o Att, utom det nu bestämda antal skjutshästar för gästgifvaregården, jemväl ansvara för all den skjutsning som derutöfver kan vid serskildte tillfällen för resandes fortkomst blifva nödig; likväl med iakttagande, att sedan hela berörde faststälde hästantal för dagen utgått, derefter ankommande resande icke är berättigad att påfordra skjuts förr än trene timmar efter derom gjord tillsägelse, då sådan skjuts, genom entreprenurens föranstaltande, ovilkorligen skall vara inställd.

§. 19.

Gästgifvaren bör ansvara för den resandes förplägning, herbergerande och fortskaffande, samt sjelf och genom sitt husfolk honom med höflighet och beredvillighet bemöta. Han hälle alltid stufva och gästrum städade och snygga, samt vare försedd med det som tarivas till erforderlig förtäring, goda sängar och sängkläder, jemte rent linne. Vintertiden skall åtminstone ett gästrum alltid vara uppeldadt, och på de större gästgifvaregårdarne förhållas dermed i enlighet med Konungens Befallningshafvandes allmänna kungörelse af den 4 September 1826 hvilken alltid bör å väggen i gästgifvarestugan finnas anslagen. Farbar, försvarlig väg upp till gästgifvaregården skall af gästgifvaren hållas och med grus eller sand fyllas, så att orenlighet derstädes ej besväras: Skolande kronobetjeningen, i fall denna skyldighet icke, genast efter skedd påminnelse, fullgöres, vara förbunden att grusningen på gästgifvarens bekostnad för lega verkställa. Gästgifvaren hälle härförutan tillhanda foder samt stall och vagnslider för resandes hästar och

åkdon, allt mot den betalning som den upprättade gästgifveritaxan föreskrifver samt vid den deruti stadgade påföljd, i händelse gästgifvaren underlåter tillhandahållandet af hvad taxan upptager, eller derföre äskar högre betalning än den samma utstakar.

§. 20.

Okänd person, synnerligen icke någon utländning, må ej färdas med skjuts utan att vara försedd med pass, hvilket, för att var gällande, bör antingen af Konungens Stats-Minister för Utrikes Ärenderna, Öfver-Ståthållare-Embete i Stockholm, Landshöfding, Rectors-Embete eller någon Stads Magistrat vara utfärdadt. För Militärpersoner är, i krigstid, vederbörande Befälhafvares pass tillfyllest görande. Finnes någon sakna behöfligt pass, eller vara stadd å väg till annan ort än passet innehåller, eller är den i passet bestämde tid tilländalupen: och kunna ej trovärdige personer intyga att den resande är i orten väl känd, skall han anhållas och i Stad genast ledsagas till Borgmästaren men å Landet till närmaste kronobetjent. Får passlös och okänd resande skjuts på gästgifvaregård, eller ock, med entrepreneurs vetskap, från annat ställe, pligtar entreprenuren Tjugufem Riksdaler banko, enligt Kongl. Maj:ts Nådiga Påbud den 14 Augusti 1812. För hvarje resande skall i dagboken anmärkas om och med hvilket Embetsverks pass han varit försedd, eller om han är i orten känd, vid ansvar för entreprenuren om sådant försummas. Gästgifvaren och entreprenuren åligger jemväl att hafva uppsigt å gängande vandringsmän, tiggare och lösdrivare, så att ej misstänkte personer få sig å gästgifvaregården uppehålla eller der passera, utan böra sådane, samt de som resande eller andre med bettlande besvara, afföras, på Landet till närmaste kronobetjent och i Stad till Borgmästaren.

§. 21.

Soldater, båtsmän och lärodrängar, äro icke berättigade till gästgifvareskjuts, om ej deras pass sådant uttryckeligen innehålla. Så kallade tatarer, trädragare, häcktmakare, månglare och månglerskor, obehörige stamboksbärare och andre dylike löse personer få deremot ovilkorligen icke begagna sådan skjuts, vid ansvars påföljd för entreprenuren om han det tillåter; likasom konstberidare, theater-föreståndare, de som visa konstkabinett, vilda djur eller gifva andre representationer af hvad slag som heldst, icke få under deras resor i landet, för personer och medförande effecter begagna gästgifvareskjuts med större antal hästar än sex stycken, utan böra genom beting förskaffa sig de hästar, som de utöfver nämnde antal kunna för deras fortkomst behöfva.

§. 22.

Gästgifvaren jemte entreprenuren böra hålla hand deröfver, att den resande icke varder af de skjutsskyldige, eller andre personer vid gästgifvaregård, med otidighet bemött eller med ord eller gerning förolämpad. Sker annorlunda, och finnes sådant hafva kunnat af gästgifvaren eller entreprenuren förekommas, vare de till lika ansvar med den felaktige förfallne. För alla sådana oordentligheter vid gästgifveriet eller skjutsningen, som Konungens Befallningshafvande profvar icke hafva bordt undfalla gästgifvarens eller entrepreneurs uppmärksamhet, men icke blifvit af dem sjelfmant rättade eller till beifran anmälde, kunna de icke under någon förevändning undgå ansvar. De böra ofelbart bibehålla ordning och lugn vid gästgifvaregården: icke tillåta obehöriga sammanskockningar af sådane personer som ej hafva något att der uträtta, hvarvid närmaste kronobetjent på kallelse genast meddelar nödig handräckning, samt skola i allmänhet hafva tillsyn öfver de skjutsandes nykterhet och ordentliga uppförande. Vid ansvar efter lag må icke något slags spel eller dobbel af de skjutsande idkas å gästgifvaregård. Sker sådant, vare gästgifvare och skjutsentreprenuren till Tio Riksdalers böter hvardera förfallne.

§. 23.

Gästgifvaren bör alltid hafva å väggen i gästgifvarestugan anslagen, den för gästgifvaregården sednast utfärdade och gällande taxa. De upplysningar resande påfordrar, angående sådane omständigheter som i någor måtto angå skjutsning,

underhållan-
san eller vi
meddelas.

Finner
gästgifvaren
om genast
hörig under
närvaro, i
bör gästgifv
kännagifva.

Gästgif
vägra resan
med erford
finna nödigt
öfrigt i när
den felaktig

Dagbol
linierad och
månads slut
dagbok för
skall den
dervid ann
bestyret till

Hållka
af god fräje
gifvaregård
skaffande,
vid gästgifv
så att resan
rigen betjer

Vid Se
de fordra c
sturskhet e

Hållka
förbrutit, o
entreprenu

Skjuts
När med s
net skjutsn

Entrep
och förbju
personer.
säten, besle

föreskrifver
låter tillhän-
ning än den-

med skjuts
antingen af
e-Embete i
rat vara ut-
res pass till-
ld å väg till
lländalupen:
en väl känd,
å Landet till
tgifvaregård,
repreneuren
14 Augusti
hvilket Em-
l ansvar för
uren åligger
drifvare, så
der passera,
esvara, affö-
n.

ifvareskjuts,
trådragare,
och andre
uts, vid an-
ridare, thea-
ndre repre-
let, för per-
antal hästar
i de utöfver

den resan-
regård, med
orlunda, och
ommas, vare
identligheter
nde pröfvar
närksamhet,
e, kunna de
behålla ord-
ockningar af
e kronobe-
i allmänhet
e. Vid an-
nde idkas å
ren till Tio

en, den för
gar resande
skjutsning,

underhållande af broar och vägar, inträffande eller befunde oordningar under re-
san eller vid gästgifveriet m. m., böra af gästgifvaren eller entreprenuren alltid
meddelas.

§. 24.

Finns resande sig befogad, att något klagomål i dagboken anteckna, skola
gästgifvaren eller entreprenuren, efter sakens beskaffenhet, vara pligtige att der-
om genast anställa undersökning och förskaffa nödig rättelse, samt sitt med be-
hörig underskrift försedd utlåtande öfver klagomålet ovägerligen, i den resandes
närvaro, i dagboken meddela. Då resande klagat öfver brist å väg eller bro,
bör gästgifvaren sådant väghållaren eller kronolänsmannen i orten genast till-
kännagifva.

§. 25.

Gästgifvaren eller entreprenuren, må icke under någon förevändning för-
vägra resande dagboken, utan skola när så påfordras, densamma öfverlemna tillika
med erforderlige skrifttyg, så att resande blir i tillfälle anmärka hvad han kan
finna nödigt. Förvägras någorstädes dagboken, eger den resande att sådant jemte
öfrigt i nästa gästgifvaregårds dagbok anteckna, eller ock härstädes anmäla, då
den felaktige kommer att för sitt vägrande ansvara.

§. 26.

Dagboken skall alltid hållas oskadad, snygg och utan öfverstrykning, samt upp-
linierad och infästad i serskildt omslag, och bör den, sist inom fyra dagar efter hvarje
månads slut, af gästgifvaren till kronolänsmannen i häradet aflemnas, så vida ny
dagbok för påföljande månad kommit gästgifvaren tillhanda. När dagbok insändes,
skall den af gästgifvaren till riktigheten vara skriftligen bestyrkt, och bör han
dervid anmäla allt det han, i afseende på hvad under månaden sig i skjutsnings-
bestyret tilldragit, har att anföra.

§. 27.

Hållkarl, der sådan af entreprenuren begagnas, bör vara en fullväxt person,
af god fräjd och beskedligt uppförande. Honom åligger, att då resande till gäst-
gifvaregården ankommer, sig straxt inställa, för att dess tillsägelse om hästars an-
skaffande, med höflighet emottaga och ofördröjligen uträtta. Finnes icke hållkarl
vid gästgifvaregården anställd, åligger det entreprenuren att sjelf vara tillstädes,
så att resande ingen stund på dygnet må sakna utväg att vid sin ankomst behö-
rigen betjenas.

§. 28.

Vid Sex Riksdaler 32 sk. banko vite är det hållkarl förbjudet att af resan-
de fordra drickspenningar, och han gör sig förfallen till kroppsstraff, om han med
sturskhet eller otidighet resande bemöter.

§. 29.

Hållkarl, som i någon af de honom åliggande skyldigheter sig tvänne gånger
förbrutit, och derföre blifvit till ansvar fäld, må, vid Tio Riksdaler banko vite för
entreprenuren, icke vidare i berörde egenskap nyttjas till resandes betjenande.

§. 30.

Skjutsskyldigheten för dygnet beräknas ifrån klockan sex eftermiddagen.
När med skjutshäst utgjorts skjutsning af minst en mils längd, är för det dyg-
net skjutsningsskyldigheten med samma häst fullgjord.

§. 31.

Entreprenuren skall vara försedd med åtminstone halfvuxna skjutsdrängar,
och förbjudes att vid skjutsning gagna qvinnor, barn eller om vägen okunnige
personer. Han skall jämväl hafva jernskodda vagnar, med starka häckar och
säten, beslagna kärror och slädar, ladersadlar, tömmar, skäfteståg och bukjohtar

af läder eller hamptåg, samt ländstycken och hufvudlag af läder, med mundstycken af jern. Finnes resande hafva något häraf under vägen förderivat, ersätte han sådant på sätt i 7 §. är stadgad

§. 32.

Sedan köld inträffat och backarne börjat blifva hala, skall hvarje häst som till skjutsning från gästgifvaregård inställes, vara skarpskodd, och kommer derjemte på entrepreneurs ansvar för all deraf möjligen timande skada, om hästar, som äro orklöse och oduglige, eller veterligen ega farlige oseder, varda i gästgifveriskjuts begagnade.

§. 33.

Den skjutsande må icke i något fall, såsom rättighet, påfordra att sjelf köra sina hästar, hvilket ankommer på den resande att bevilja: Och det varder vid strängt ansvar hvar och en förbjudet, att onödigtvis eller opåkallad inblanda sig uti de tvister eller stridigheter, som emellan resande och den honom skjutsar till äfventyrs kunna uppkomma, likasom att i någor måtto förnäma resandes lugn och säkerhet, dem med otidighet bemöta, eller med ord eller gerning förfördela.

§. 34.

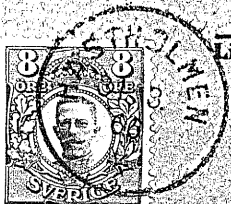
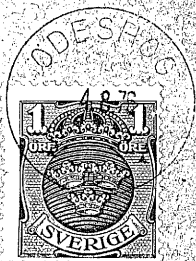
Beträdes gästgifvare, entrepreneur, hållkarl eller skjutsande med öfverträdelse eller försummelse i något af hvad honom, jemlikt denna dagboks stadganden, åligger, eller han eljest enligt författningarne bör uppfylla, kommer han att derföre vid Canzliförhör, utom ansvar efter lag fällas till böter från 1 R:dr 32 sk. å 3 R:dr 16 sk. till och med 25 R:dr, allt efter forseelsens och sakens beskaffenhet. För obehörigt uppehåll, som förorsakas resande, kommer ansvaret att efter sig företeende omständigheter bestämmas. Underhåller icke gästgifvaren till alla delar gästgifveriet på ett sätt, som öfverensstämmer med författningarnes föreskrifter, varder han i vederbörlig ordning af Konungens Befallningshafvande derifrån skiljd.

Krono-Länsmannen i Häradet är Konungens Befallningshafvande ansvarig, att tillsyn öfver efterlemnaden af denna gästgifveriordeining icke brister, samt att de fel häremot, som kunna ega rum, skyndsamt rättas. Han skall derföre minst tvänne gånger i månaden, undersöka ordningen vid gästgifvaregården, erinra om skyldigheternes iakttagande samt, när behovet påkallar, mönstra och besigtiga de hästar och åkdon hvilka för resandes fortskaffande der användas. Krono-Länsmannen skall i dagboken anteckna hvarje gång sådan visitation skett. Finnes klagomål i dagboken infördt och undertecknadt med den resandes namn och hemvist, skall den, emot hvilken anmärkning egt rum, eller som vid anställande undersökning finnes hafva felat, af krono-länsmannen, utan afbidan af serskildte ordres, till förhör hit inkallas, å någon Thursdag inom fjorton dagar derefter, med föreläggande af Fem Riksdaler vite, samt afskrift af klagomålet jemte protokoll angående det förhållande som vid undersökningen blifvit utrönt, förut hitsändas, deruti den bevisligen förelagde dagen till förhöret är omförmäld: Skolande krono-länsmannen, då antingen gästgifvare eller entrepreneur af sådan anledning kunna blifva frånvarande, tillse att gästgifveriet eller skjutsningen under tiden behörigen skötes.

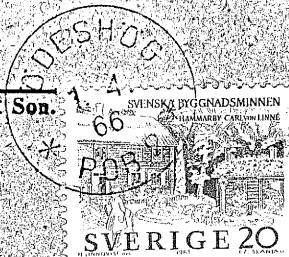
I Stad åligger Magistraten samma ansvarighet i afseende på ordningen vid der varande gästgifveri, och bör visitation derstädes en gång i hvarje vecka anställas, af den person som af Magistraten dertill förordnas.

Linköpings Slott i Lands-Kansliet den 10. Februari 1845.

C. O. Palmstjerna.

Linköping, 1844. A. Petré & Son.

Gust. Nordström

